

Josep Royo recorda haver vingut a Sabadell, als anys cinquanta. En aquells temps pintava cartells publicitaris a les estacions dels Ferrocarrils de Catalunya, l'Elèctric que se'n deia a Sabadell. Cada cartell era un original, pintat directament amb esmalt sobre el plafó sense més utilatge que els pinzells i l'escala. Obres d'art i, per tant, d'artista.

JOSEP ACHE

Dels rètols de l'estació als de les pel·lícules

La línia de l'Elèctric, que va de la Rambla de Sabadell a les Rambles de Barcelona, és segurament el millor camí per descobrir Josep Royo. Tal com pintava anuncis a les estacions, a Barcelona hi feia els murals monumentals que, a llocs com les Rambles, al costat del Cine Capitol o davant del Sepu, anunciaven les pel·lícules d'estrena. Grans composicions de més de sis metres de llarg per tres d'alt que sorprenen i admiren, en retrobar-les ara a les fotografies que en van quedar per al record.

Els rostres de les grans estrelles, els protagonistes. Els títols retolats amb tanta imaginació com contundència gràfica. Tot plegat posat sobre escenes inspirades en les de les pel·lícules. Sovint, millor resultat que als cartells impresos que les anunciaven. I molt sovint, també, aquells murals es pintaven directament sobre els murs sense cap esbós previ. Just es quadraven les imatges a reproduir i ampliar.

Més cinematogràfic

La improvisació feia, segons diu, que quedessin «més cinematogràfics». En el fons, molta intuïció. Els seus inicis en la pintura havien estat als catorze anys, emblanquinant cuines. El pas de la brotxa al pinzell el va fer de manera autodidacta. Per millorar el jornal. I també per gust, és clar.

Josep Royo ha tornat a pujar el tren de la línia de l'Elèctric per venir a visitar el sabadellenc Lluís Giralt, vell amic seu i, més que col·leccionista, especialista en el còmic produït al país des de l'edat d'or del TBO i els setmanaris de Bruçera. Josep Royo, que als seus 82 anys segueix dibuixant, també pertany a aquella època. Va publicar a moltes de les revistes del gènere.

Però els millors records el porten als moments heroics de l'escala i els pots d'esmalt, davant dels murs acabats de bastir i enguixar pels paletes, on junt amb el qui llavors era el seu amo, el també barceloní Sintès, feia els rètols de les pel·lícules. Sovint, la Guàrdia Urbana havia d'apartar els badocs. Tot un espectacle, també en els resultats, que de tota manera, mai no duraven més d'un mes. En fer-los, ni tan sols quatre dies ■

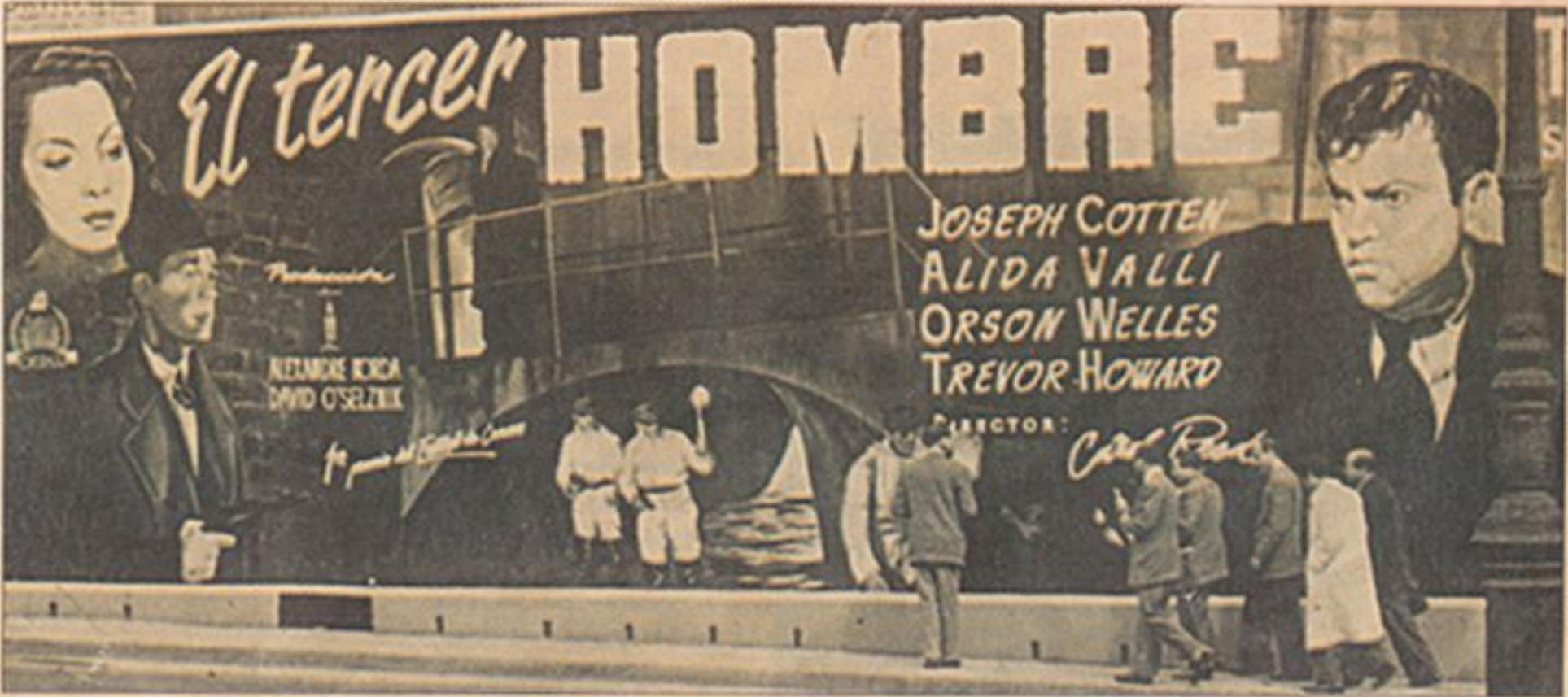
L'estació de Sabadell-Rambla als anys cinquanta

Josep Royo

Josep Royo, assegut, pintant un anunci de la pel·lícula "Fort Apache"

Anunci de la pel·lícula "El tercer hombre", obra de Josep Royo